

[Ellemann-Jensen]

Venstre kan tilslutte sig de to foreliggende lovforslag.

Hagen Hagensen (KF):

Der var engang, hvor der ikke så ofte skulle tages stilling til optagelse af statslån. Der var engang, hvor ønskerne om bemyndigelsesrammer langtfra havde den størrelse som nu. Desværre kan eventyrstilen om »der var engang« ikke bruges mere. For det, der var engang, var vel en god tid som den, vi kender fra eventyr. Det er det bare ikke nu. Det er hårde, barske kendsgerninger om en offentlig økonomi, der ikke er i orden.

Tidligere var de beløb, finansministeren ønskede som bemyndigelsesrammer, langt mindre, end de nu er. Finansministeren kom dog ofte tilbage, og det fik mig engang til at citere den norske digter: hvad du gør, gør fuldt og helt og ikke stykkevis og delt.

Nu har ministeren taget munden fuld denne gang: 7 mia kr. mere til at tage lån op i udlandet, 21 mia plus 4 mia kr. til at tage lån op herhjemme, i alt 32 mia kr. – det må man sige er at tage munden fuld – og så siger ministeren, det er for at spare tingets tid med ikke for ofte at komme tilbage. Jeg tror nok, vi ville have tid til at drøfte tingene, selv om det blev en gang mere, end der er tale om her. For pengene skal ikke bruges alle sammen på én gang. Man bliver så glad, når man læser fremsættelsestalen, for der står, at det ikke er hensigten at optage flere lån i år. Men så kigger man op, og dér står den 14. december, så det kunne altså dårlig nås; det var altså ikke dette år, der var tale om.

Nu vel, i alt vil der, med de restbemyndigelser ministeren har, blive en ret for ham til at optage for 11 mia kr. lån udenlands og ca. 34 mia kr. herhjemme. Det er så store tal og så vide beløbsrammer, at det nok giver et gys. Der er argumenteret vidt og bredt – og ganske godt – for nødvendigheden af, at vi skal optage lån. Men det må dog for et parti, der tidligere har været med til at give stemme til lån og har gjort det tøvende og med stor bekymring, give anledning til, at man også gerne vil have en nærmere begrundelse for, at det skulle være nødvendigt at have så vide rammer.

Regeringen kender vor stilling, og den har vi udtrykt ved tidligere behandlinger af lignende lovforslag, og når finanslovforslagene

har været til drøftelse; der er ingen grund til for mig her at gentage noget herom.

Det kan naturligvis siges, at det er glædeligt, at vi endnu kan opnå lån i udlandet på forholdsvis rimelige vilkår. Men afdrags- og renteforpligtelserne stiger, hver gang vi låner. Og hvornår der bliver mest brug for lån er der ingen af os der ved; det er vel nok, når konjunkturerne engang vender og vi skal til at bygge det op på ny, som vi ikke har nu. Så bliver der rift om at få lån, og så er det slet ikke sikkert, at Danmark vil være kreditværdigt til den tid, men så har vi til gengæld de store afdrags- og renteforpligtelser. Det må vi drøfte nærmere.

Må jeg om lånene herhjemme sige følgende: vi har tidligere accepteret, at der er udbudt statsgældsbeviser og korte statsobligationer, men nu er der kommet noget nyt ind, for nu ønsker man længere løbetid for lånene for at udjævne og udstrække afdragsbetalingerne. Ja men er det dog ikke os selv, os, der lever nu, der skal prøve på at klare forholdene? Er det vore børn, der skal gøre det? Eller deres børn? Det er den ene ting, der er at sige derom.

Så er der en anden ting. Hvis man lader løbetiden blive lang, går staten ind på det almindelige kreditmarked, og det kan meget vel bringe en uro dér, som vi ikke har behov for. Det kan jo ikke undgå at komme til at påvirke kurserne og dermed måske give en yderligere uønskværdig rentestigning. Det kan gøre det vanskeligt for erhvervslivet at låne – og det er svært nok for dem at klare det nu – til de investeringer, som der trods alt er nogle der gerne vil foretage.

Derfor må der være vilkår for at gå med til at klare de lån igennem, som finansministeren gerne vil have, og det må først og fremmest være, at vi får fremmet den private opsparring. Jeg må have lov til blot at pege på de forslag, mit parti i denne folketings-samling er kommet frem med, nemlig skatte-sparekonti, nedsættelse af arve- og gaveafgifter i forholdet fra forældre til børn, lettelse i beskatningen ved overdragelse af aktier, og mere kunne tages frem.

En gennemførelse af disse forslag ville give en bedre offentlig økonomi, fordi de ville betyde, at der blev foretaget en opsparring. Der må også kunne sættes ind, som vi har peget på gentagne gange, med offentlige besparelser, og der må også kunne gennem-